

Forfatter: Paludan-Müller, Jens

Titel: BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Paludan-Müller, Jens (1827-05-30)

Citation: Paludan-Müller, Jens: "BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Paludan-Müller, Jens (1827-05-30)", i *Af efterladte Breve til J. P. Mynster*, Ggldendalske Boghandling, s. 128.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002236589-000-shoot-L0022365890000059.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Af efterladte Breve til J. P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Samme. Odense d. 30te Mai 1827.

Tredie Gang sætter jeg Pen til Papiir for ret inderlig at takke D. H. for Deres kierkomne Brev af 6te Martii sidstleden, og Afhandlingen „om Drifterne“, *) som fulgte med det. Jeg vilde ikke alene med Undseelse, men endog med straffende Selvbekendelse erindre mig, at saa lang Tid er hengaaet, inden jeg bevidnede min Tak, dersom jeg ikke vidste med mig selv, at min Tøven havde en virkelig undskyldende, om ikke aldeles retfærdiggjørende Grund. Afhandlingen læste jeg strax begierlig. Den belyste et Gebeet i vor aandelige Natur, hvor meget var mig dunkelt, og som jeg ofte havde gjort Forsøg paa at trængere dybere ind i, uden at være bleven tilfredsstillt ved mit Udbytte. D. H. maae derfor troe, at jeg med inderlig Glæde greb Deres veiledende Haand for at gjøre en nye Vandring. Alt, hvad De viste mig, laae tydeligt for mit Blik, saa jeg bestemt kunde ordne og adskille Gienstandene. Hvad jeg saae, kunde jeg henføre til egne Erfaringer og Bemærkninger, og da tillige mange nye Veie til videre Fremtrængen i denne indre Region viste sig aabnede ved Deres Førelse, følede jeg mig meget tilfreds, og virkelig taknemmelig imod Dem efter fuldendt Læsning. Men nu havde min Blyant under Vandringen sat adskillige Kors og Mærker ved Steder, hvorfra videre Undersøgelser og Tankereiser paa egen Haand skulde begynde; og den Idee opstod hos mig, at jeg vilde ledsage min Skrivelse til Dem med nogle af min egen Undersøgelses Frugter. Derved var Brevet nu blevet til et Arbeide, som en Mangfoldighed af andre paatrængende Arbeider hindrede mig fra at udføre nogenlunde tilfredsstillende. Dette er Hovedaarsagen til min lange Taushed. Jeg har gjort Regning paa et Par Dages Otium, som nu i henved s. 129tre Maaneder ikke har villet indfinde sig; og da jeg seer, at jeg dog paa denne Side Landemodet ikke vil blive mindre beskæftiget med Embedsarbeider og Skriverier end hidtil, troer jeg det rigtigst at gjøre hvad jeg strax burde have gjort — bringe Dem min hiertelige Tak uden filosofiske Betragtninger. Kunne disse da siden følge, haaber jeg, at de ville blive modtagne med Godhed.

Vor fyenske Dr. Faber har i disse Dage paa nye optaget Striden mod det Grundtvigske Parti ved at udgive en Afhandling om: „hvorvidt Troesbekiendelsen har Eneret til at bestemme, hvad der er sand Christendom og ægte christeligt“. Jeg troer neppe det er lykkedes F. i denne Afhandling — der ikke engang har det for sig, som hans „5 Breve“, *) at komme i et beleiligt Øieblik — at have tilfredsstillt enten Theologen eller Philosophen. Hans rene Iver for Sandhed, og redelige Stræben for at finde den, er umiskiendelig, og høist agtværdig; men det har endnu ikke udgiæret i hans tænkende Hoved, og han gribes altfor levende af de Ideer og Synspunkter, som vise sig for ham, hvorved han bliver eensidig, og gaaer meget forbi, som burde Været bemærket og taget med. Hans Gave til at forklare sig synes mig udmærket, men Skarpsindighed til at adskille Begreber tør jeg endnu ikke tillægge ham i fornøden Grad. Overalt ere de kiere Begreber komne i et Slags Unaade og Vanrygte hos vore Philosopher, og en Higen efter at være ret ideel og dyb opstaaet, som skader Klarheden og fører til mange Selvbedrag. Man vil ikke mere som forhen igiennem Begreberne, men umiddelbart, skue og fremstille Ideerne og det Oversandselige. Men kun under en Form kan dog Noget komme til Menneskets klare Bevidsthed, og vorde brugbragt for ham. Nu er derimod den filosofiske Tale saa svævende og ubegrændset, at man ordentlig kan længes efter en Tid, der gav os lidt mere Aristoteles og lidt mindre s. 130Plato. *) — Nyelig har jeg faaet Twestens dogmatiske Forelæsninger. Den Bog behager mig særdeles meget, og jeg veed ikke længe at have læst Noget, der saaledes har tiltalt mig. Om jeg, efter et endnu ikke fuldstændigt Bekiendskab, tør dømme, vilde jeg sige, at Twesten snarere vil gjøre Epoke i Dogmatiken end Schleiermacher. Hans Maneer har Nyhed, og er — for mig i det mindste — paa mange Steder ret overraskende og prægnant.

9

D. H. ville modtage min gientagne Tak for det Tilsendte, og tillade mig at bevidne den oprigtige Høiagtelse og Hengivenhed, hvormed jeg henlever

Deres
ærbødigste
I. Paludan-Müller.